

# *Легенди про рослини!*





# Легенди про едельвейс!

- Едельвейс, згідно зі стародавньою легендою, попрохала у своїх залицяльників одна примхлива принцеса. Лише один зі сміливців повернувся до неї і приніс бажану квітку, однак, одружуватися відмовився і пішов у далекі країни. Кажуть, хто зможе віднайти едельвейс - знайде мужність, а Удача ніколи не покине його.
- Ще одна з легенд про едельвейс розповідає, що у неприступних горах живуть казкові крилаті істоти. Приймаючи подобу юних красунь, вони вирощують едельвейси на самих недоступних вершинах скель, ревно оберігаючи таємницю їх існування від людей. Сміливців, які бажають вкрасти їхні прекрасні «срібні зірки» заради забави, вони безжалісно скидають у прірву.
- Але, якщо прагнення людини зірвати квітку нав'язно щирим і відданим почуттям, дозволяють нарвати букет. Зірвані квіти едельвейса не в'януть, а висушені – надовго залишаються в первозданному вигляді, зберігаючи загадкову красу форми і сріблясте забарвлення.





## Легенди про латаття!

- Латаття називають Царицею вод і квіткою русалок. Існувало таке повір'я: квіти латаття вночі спускаються під воду і перетворюються на прекрасних русалок, а з появою сонця знову перетворюються на квіти. Латаття виникло з тіла чарівної німфи, яка загинула від любові і ревнощів до байдужого до неї Геракла.



## Легенди про крокус!

- Крокус називають квіткою фараонів. Зі спеціального виду крокусу отримують дивовижні і містичні прянощі – шафран. Щоб отримати 1 кг цієї спеції, треба вручну обробити 200 000 квіток! З них вищипують рильця і швидко висушують в затемненому місці. Робота ця дуже тяжка, тому й ціна шафрану дуже висока – 1 грам шафрану коштує дорожче 1 г золота. Англійський король Генріх VIII так любив шафран, що заборонив придворним дамам, хоча у них і були гроші, фарбувати шафраном волосся в рудий колір.





# Легенди про аїр!



Було це давно. Ще за часів татарської навали.

У Карпатах, отам, де нині розташувалося селище Войнилов, під лісом було джерело з цілющою водою. Перехожі тамували спрагу, решта води в Дністер - ріку спливала.

Дбали люди про джерело. А воно, кажуть, навіть говорить вміло людською мовою. Замулять його весняні або дощові води, засиплють глиною чи камінням, джерело й заговорить до перехожого чоловіка:

— Змилуйся, ґречний ґаздо, вичисти мене.

І добрі люди прислухалися до його голосу: спускали в джерелі воду, чистили дно і стіни від намулу. І знову пили цілющу воду.

І було так доти, доки хмари татар і турків не насунули на Русь. Кістками позасипали, кров'ю позаливали не тільки це, а й інші джерела і криниці, озера і ріки по всьому Підгір'ї. Хоч спрагу свою і вони хотіли втамувати. Та й коней треба було напувати, і страви не звариш без води.

# Легенди про фіалку!

У підгірському селі жили в сусідстві легінь Іван та дівчина Марія. Змалку дружили вони. І незчулися обоє, як стали дорослими. Глянув Іван на Марічку одного погожого травневого дня, і відчув, що серце його виповнилося солодким передчуттям щастя. Те ж саме відчула й Марічка. Бачили те й батьки закоханих молодих і раділи, милуючись ставним, як олень, легінем і красною, мов ружа, дівчиною. Та прочув про те велике кохання злий чарівник, який убарложився в глибокій печері на Чорногорі. І задумав той злий дух викрасти Марічку. Того вечора, коли село гуляло на весіллі Івана та Марічки, налетів чорний вихор, зірвав покрівлю з хати, І зникла в тому вихорі Марічка. Зникла, як і не було її!

Убитий горем Іван кинувся шукати свою кохану. Довго йшов він зворами... Якогось дня дійшов легінь до тієї печери, в якій жив злий чарівник. Голосом, сповненим туги і пристрасті, Іван гукнув:

— Марічко! Де ти, Марічко? Це я, твій Іванко, прийшов, щоб тебе визволити з неволі і відвести до рідної хати. Чуєш, Марічко?!

Почула Марічка той голос і кинулася бігти темними підземеллями. Сила її кохання була такою великою, що перед нею самі собою відчинялися важкі кам'яні двері. І ось вже двоє закоханих зустрілися і впали одне одному в обійми. Але саме на той час повернувся до своєї оселі злий чарівник. Побачивши Марічку в обіймах Івана, він закричав страшним голосом:

— Гей, ти, нікчемна людино! Хочеш забрати належне мені по праву сильнішого! Ти по смерть свою прийшов! То ж ставай на останній бій зі мною! Вихопив Іван бартку з-за пояса і кинувся на свого кривдника. Довго билися вони над глибоким урвищем. І невідомо ще, чим би скінчився той бій, коли б Іван, стоячи на самім краю урвища, не оглянувся на свою Марічку. Вона стояла бліда і перестрашена, всім серцем жадаючи перемоги своєму Іванкові над злим ворогом. Та от коли Іванко глянув на Марічку, чарівник підступним ударом в спину збив його з високої кручі. Як побачила Марічка загибель свого Іванка, так і кинулась у безодню, лебедицею білою полетіла услід за коханим. Упали вони на груди якогось чоловіка, що жив на відлюдді далеко в горах. Упали на м'яку пшеницю, що саме починала колоситись. І сталося диво: тіла їхні зникли безслідно, а на тім місці виросла квітка, забарвлена у три кольори: білий, жовтий і синій. Білий колір — то знак весільний, знак єднання двох закоханих; жовтий — знак розлуки, вічної розлуки з життям; синій — колір неба, під яким росте і цвісти цій квітці та розповідати людям про велике кохання. Шумить зеленокоса нива. І в тому тихому шепоті, коли добре прислухатися, можна почути розмову двох закоханих. Та кажуть, що мову ту може зрозуміти лише той, хто носить у своєму серці жар кохання.



# Легенди про руту!

...У гуцульського майстра-різьбяр Бербенюка зростала, як файна смерічка гірська, донька Анничка . Вже й на порі стала. А що старий майстер був удівцем, то він ревно оберігав доньку від зазіхань легінів з навколишніх сіл, боявся видати її заміж десь в інше село і зовсім лишитися самотнім . Вона ж покохала Василя з села, що було за високою Маковицею . Покохала відразу, як побачила його у своєму селі на весіллі, де він грав на скрипці. Присушив легінь серце дівчини, і почали вони удвох крадькома зустрічатися в горах о тій порі, коли на землю спускалося надвечір'я . Одного разу старий майстер, тільки-но Анничка вийшла з хати і повернула за оборіг, крадькома пішов за нею. Коли молодята зустрілися на краю крутого кам'янистого схилу і припали одне до одного в довгому поцілунку, Бербенюк вийшов зі своєї криївки за великим каменем тай пішов просто до них, вигукуючи: — То так ти, доню, шануєш свого тата, так його старе серце втішаєш? То знайте ж обоє, що ніколи я не віддам за музику свою єдину дочку, свою надію останню! Дівчина вивільнилась із обіймів легеня і кинулася бігти вниз по крутому схилу, подалі від розсердженого батька . Василь, забувши про все, побіг услід за Анничкою, яка вже добігала до прямовисного урвища.

— Анничко, там круто! — у страху і розпачі закричав він. Та було пізно: дрібне каміння ковзнуло під ногами дівчини, і вона білим птахом полетіла в прірву. Гори підхопили той вигук Василя і ніби зітхнули глибоко: «Там круто... круто... руту... руту... о-о-о!» З горя старий майстер геть закинув своє красне ремесло і скоро помер. А Василь геть-чисто втратив розум: обшарпаний і простоволосий блукав він горами, грав на старій скрипці і все шепотів: «Руту моя, запашна Руту... Де ти, Руту? Гори відають, а я не відаю... Скажіть мені, гори високі, чому ви гукали: «Руту, Руту !»? Ви кликали мою Анничку, та й забрали від мене... Поверніть мені її, чуєте? Поверніть!» Одного разу він зупинився на тім місці, де востаннє зустрічався з Анничкою, і побачив якийсь зелений кущик, що саме починав цвісти, розповсюджуючи довкола запаморочливі пахощі. Сів на плесканий камінь і жалібно-жалібно загравав на своїй скрипці. Аж смереки посмутніли, аж пташки щебетати перестали . А гори ніби зітхнули, і вчувся в тім зітханні знайомий голос:

Не сумуй, мій легінику,  
Зірви цю травичку,  
Звари її, потім випий,  
Забудеш Анничку.  
Ще раз вип'єш — вернеш розум  
І щасливим станеш.  
А як втретє вип'єш зілля —  
В цей бік і не глянеш...

Замовк голос. Замовкла і скрипка. Помутнілий розум Василя ніби освітився тим голосом. Хлопець нарвав листя з того зеленого кущика та й зробив так, як радив рідний і знайомий голос. Напився тричі відвару з листя і все забув. Анничка навіть мертва бажала своєму коханому щастя. Лиш запам'ятав єдине слово — "рута". І подумав Василь, що так, мабуть, називається той зелений кущик. З того часу лишилася людям ця назва та ще легенда, яка розповідає про нещасливе кохання і про цілющу руту запашну.







# На цьому наша казкова подорож закінчується!

Презентацію зробила учениця 8-б класу  
Форостюк Юлія.

**Дякую за увагу!**